

Pisani se dopisi ne tiskaju. Ima se pisma tiskaju po 5-akci redak. Oglasi od 6-etoje 60 rub. za svaki redak od; ili u slučaju opetovanja odbi se uprava. Novci se oštarskom napunilcom (as-pustale) na administraciju Sloge. Ime, presime i naj-pustu valja točno osnađiti.

U list nedodje na vrijeme, o javi odpravnostvu u ovoj-pismu, za koje se ne plaća-ino, ako ne javna zapise: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a slogom sve pokvari“. Nar. Pos.

Istati svakog četvrtka na jednom arku.

Doplat se navraćaju ako se i netiskaju.

Nabijegovanilistovi se neprimaju. Predplata s poštarinom svake 4 for., za soljake 2 for., na godinu. Razmjerno for. 2 1/2, i 1 va pol go-dino. Istan carovino više postariva.

Na malo jedan broj 6 miva

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Carolina br. 23

+

RUDOLF

Nepredvidljena i neočekivana, kano iz vedra neba grom, določjela nam iz Beča prežalostna viest o naglom prominutju Njeg. cesarsko i kraljevsko Visosti Nadvojvode prijestolonasljednika Rudolfa.

Tragičan čin abio se je, kako nas brzoglav izvijestio, kod Meicrlinga nedaloko Badona, kamo je bio pošao Nadvojvoda na lov. Nenadani taj udarac potresti će silno sroa svijuh viornih naroda prostrane države, a otiškomu sreću našega premilostivoga cesara i kralja Frana Josipa I. zadati će neizlječivu ranu. Sjajna zvijezda, koja dugo i srčno prati našu prejasnu dinastiju, zastrela se tako tmastim oblakom kao riedko kada. Gonij habsburške kuće zastro si je razoviljeno lice, a svi austrijski narodi od visokih Krkonoša do sinje Adrije liju obilno iskrone suze radi noizmjerne nesreće, koja je snasla prejasnu dinastiju i sve njezino narodo.

Znajud, da ćemo tim zadovoljiti svo naše čitatelje, donasamo otu važniju životopisno ortico našega prejasnoga blagopokojnoga carevića i kraljevića Nadvojvode Rudolfa.

Rudolf (Franjo, Karlo, Josip), carević i kraljević nasljednik, nadvojvoda austrijski, vitez reda zlatnoga runa, kr. pruskoga reda crnoga orla, volikoga križa francuzke poštastno legije, reda meksikanskoga orla, reda hesonskoga nadvojvode Ludovika i englezkog hosenband-reda itd., o. kr. soldmaršallieutenant, vicoadmiral i vlastnik pjošačko pukovnije broj 2, to ruske „Sovaki“ br. 44 itd. bje rodjen 21. agusta 1858.

Njeg. cesarska Visost prijestolonasljednik Rudolf bijaše pod nadzorom soldmaršala Latoura svostrano i tome-ljito nabražen tako, da je već za rana lzašno na glas kao vojnik, državnik i učonjak. Godine 1877. bijaše proglašen punoljetnim, a godinu zatim stupi kao vojnik u aktivnu službu. Godine 1880. bijaše imonovan generalmajorom i ujedno kontreadmiralom, a godinu kasnije prouze zapovjedništvo 18. pjošačke brigade u Pragu. Imenovan g. 1883. soldmaršal-lieutenantom i podadmiralom, prouze zapovjedništvo nad XXV. pjošačkom divizijom. Godine 1888. je Njeg. Veličanstvo cesar i kralj osobitim načinom odlikovao pjošačke četo tim, da je imenovao prijestolonasljednika Rudolfa glavnim nad-zornikom pjošačkih četa.

Nadvojvoda Rudolf vjenčao se mjeseca maja god. 1881. sa belgijskom princeosom Nadvojvodkinjom Štofanijom, koja mu perodi god. 1883. Nadvojvedkinju Jolisavu.

Vojnički krugovi oplakuju u prejasnom Pokojniku muža riedkih strukovnih kriepostih i vrlina, kojimi se je odlikovao od rane svoje mladosti. Već kao osamgodisnji dječak slavio je Nadvojvoda Rudolf svoga prejasnoga strica, slavnoga vojskovedju Nadvojvodu Albrehta u privatnom pismu, upravljenom na istoga. A i kasnije uvijek pokazivao je Nadvojvoda Rudolf, da je dušom i tielom privržen carskim četam. No nemanje odan bijaše prijestolonasljednik Rudolf znanosti i umjetnosti. Prirodne znanosti nadjoše u Njemu ne samo velikoga zaštitnika i ljubitelja, već dapače i neumorna promicatelj i pisca. Njegove znanstvene raduje na tom polju stekoše svoobće priznanje, a dva austrijska sveučilišta počastišo ga radi toga riedkih odlikovanjem podieliv mu diplomu počastnog doktora filozofije.

Ako si je već tim stokao neumrlu slavu proslaviti će ga kud i kamo više monumentalno djelo: „Austro-ugarska monarhija u riedkih i slikah“, koje je On zamislio i osnovao, i koje je Njegovim sudjelovanjem a pod Njegovim nadzorstvom krasno napredovalo.

Ove neobične krieposti i vrline nezaboravnog Pokojnika, vriedna jedinca slavno vladajućeg cesara i kralja Frana Josipa I., stekoše mu ne samo slavno ime, već, što je mnogo više, iskrenu ljubav, srdačnu privrženost i duboko počitanje svijuh naroda prostrane naše države.

Al jaoh i Nemilosrdna i neuprosna smrt pokosi jednim mahom najliepše nado austrijske dinastije i svih na-roda, živučih pod okriljom premilostivog cesara i kralja. Zelen ogranak slavne obitelji Habsburgovaca legao je u prerani grob, ostaviv za sobom prazninu, koja se noda popuniti. Jedinog mužkog potomka viteškoga Vladara nema više među živučimi i Roditeljako sree Njih. Veličanstva krvari nad liesom preljubljenog jedinca, a razoviljeni narodi austro-ugarsko države plaču i uzdišu potrim sream za svojim prejasnim carevićem i kraljevićem.

Medju timi narodi očutiti će bez dvojbe najsilnije težki udarac hrvatski naš narod, komu je bio veliki Pokojnik osobito naklonjen. Kadgod je dolazio nezaboravni Nadvojvoda medju svoje vierne Hrvate, bilo u kojoj hrvatskoj pokra-jini, pokazao bi, koliko ih voli, koliko mu leži na sreću njihovo duševno i tjelesno blagostanje. A našoj kulturi, našem sladakomu jeziku dao je prejasni Nadvojvoda često tako sjajnih svjedočba, da bi se istimi i veliki svietski narodi ponosili. Ta On i bijaše ljubimao Hrvata. Pa kao što su Hrvati od vajakada iskreno i srdačno dielili svako veselje za slavno vladajućom dinastijom, tako stoje i danas slomljenim sream i suznim okom nad preranim grobom svog prejasnog care-vića i kraljevića Rudolfa, komu kliču iz potre duše: Počivaj sladko diko i nado austrijskih naroda i vječna Ti uspomena medju njima!

Gospodarska zadruga

u Kastvu.

(Dalje).

Zatim je predsjednik dr. Laginja razložio, da su radi reda u računih uvedene stalno rubrike dohodka i troška i da prema tomu zadruga izkasuje ovaj obracun za godinu 1888.:

Table with financial data for the 'Gospodarska zadruga u Kastvu' for the year 1888. It lists various income sources like 'Članarina i pristupnina', 'Daruvi', and 'Prihod od društ. poduzeća', and expenses like 'Pisanolaki pušak', 'Izolžu', and 'Uloženo novca na interese'.

Dr. Laginja, prodajnik.

Isto tako protumčio proračun za 1880. to je bez prigovora prihvaćeno kako sliedi:

Table with financial data for 'Dr. Laginja, prodajnik' for the year 1880. It includes entries for 'Pisanolaki pušak', 'Izolžu', and 'Prihod od društ. poduzeća'.

PODLISTAK.

Put u Egipt.

Pisao Vladio Krajanac.

(Dalje).

Dugo vremena ostado smo za našim gospodarskim stolom u kabini, jer se sestri nije dalo na palubu, kao da se jo bojala onoga Grko-Talijana. Znate se ga bojiti? upitah ju. -- Jerbo ružno gleda, odvratila ona. -- A kada bi kad vidjela njegovo zornjake u Istri, kad im pri izboru no posluzi sraca, rokoh u sobi i stadoh čitati nekakvu knjigu, samo da si prikratim vrijeme. Kad se poposmo opet na palubu, sunce bijaše već zašlo i prvi se mrak počimao hvatiti zemlju. Stupismo na kašito. Sjedio sam sa kavgandij gledao sam za Istrinu, koja je sve to višo izočavala pred našim očima, dok se u tmini sasna no izgubila. Čudna čuvstva obujmiše mi tada dušu. Sjetio sam se avoga naroda i svih njegovih bieda, kojim je jedan kič uviek izvrgnut. Puštao sam svoj zavijest, gdje još stenoju u novolji i robstvu. Oj Istro! mihi zavijači moj, uzdahnuh, hoće li ti nas skoro sinitu sunce srace? Zar to neće više obdariti ruka Svoživnjoga slobodom, koju si robujući kroz tolike vjekove krvavo zaslužio? Hoće li uviek naš protivnik po tebi goziti i razapinjati to kao mučonika?

novu cestu, ako bude osiguran odkup od strane obdine i obdinara). Dobava orudja, sjemenja i domačeg blaga dobrih pasmina. Predlaže se f. 80.-- Za dobavu i podjeljenje sjemena od buhača i za jedan željezni plug za gornje krajevo. Vodnjak u Klani i druga pokušalita 240.-- Polag posebnoga proračuna: Bival kotaraki vodnjak u Klani prošao je početkom 1889. godine u upravu zadruga. O kr. ministarstvo poljođielstva obćalo je podporu od for. 80, a zemaljsko gospodarstvo više for. 100 — u to ime. Prinos družvonemu listu. Predlaže se podpore „Našoj Slugi“ za štampaње poučnih člankah o gospodarstvu i izvješćah o zadrugi 10.-- Uloženo novca na interese 10.-- Razni nepredviđjeni troškovi 10.-- Ukupno 480.--

Table with financial data for 'Pokršće'. It lists 'Članarina i pristupnina', 'Daruvi od onih, koji nemogu biti članovi društva', and 'Prihod od društvenih poduzeća'.

Dr. Laginja, prodajnik.

Gospodin Ivan Vlah u imo svojoj i člana Ivana Dlagara izvješćuju skupšćinu o svom što su opazili i naučili sa njih dvojica u Porcu i okolici, kud su tamo polovicom septembra 1888. bili nekoliko dana u imo zadrugi. Potanko je razložio nađn kako tamo žalo, obrezuju, gvoje i obraduju lozu, kako odgone pčle i treja i kako nasto i prigotavljaju vino. Dakako

da so u naših stranah ni nemože sve onako, ni netroba sve baš onako, ali mnoge stvari, koje je govornik napomenuo, bilo bi vrijedno nasliedovati. (Nastavit će se).

DOPISI.

Iz Lindara početkom 1889. Njekioliko jo mjeseca minulo, što slavimo u našem gradiću riedko slavje mlade misa, a nedavno imali smo opet slavno slavje. Dne 30. doembra prikazao je prvu nektravnu štrvu naš vriedni g. Prvdoslav Eliplić. Na bifađe naroda se sakupilo, da se sogleđa u obras izlaščođmu mladomieniku, da ga nakon toliko vremena vidi u poavodnom svedenćkom ruhu. Duga povorka prati veselim srocm stupajućeg Prvdoslava u obhodu do župne crkve. Kad stupi prvi put kao mianik na prag isto, pozdravi ga mješoviti sbor, predvodjen veled. oćom Mrtrom, kramom pjeonom: „Mladomienik bud podstavljen“. Pozdravnoj pjesmi sliedi zasnvanje duha svetoga. Zatim poče svedana svata misa, pod kojom ori sbor muževnih glasaova is mladonadkih pira, nade bolje budućnosti, naših bogoslova. Najboljim bi uspjehom odpujena strogo nabodna misa od dra. Wilta pratnjom orkestra. Iza avangolja stupi na propovjedanicu obljubljeni oćo Bogdan. On so odvraće na predmet toll važan o dnatojanstvu svedonika, njegovih dužnosti naprati ljudem i obratno. Živimi bojmami narlea što je svedoni u stadi; koliko mu je potrebna pomoć božja, da mođe vršiti svoje svato svanje. Najmilije jo svatko slušao kad jo veled. oćo Bogdan predöivao pravovornim, što svedonik žanjo za dobro poslano sjeme. Dubkom puna crkva rasjupnije slušala je krasno rieči, da nlijdna ne zabegnu, nego da si sve u svos usadi, te po njima štije svedonika, kao od Boga poslana pastira. Na to se nastavi sv. misa, koja se dovrši na zahvalnom pjesmom i sv. blagoslovom. Crkvena pjevanost se zakljüdi u najboljom redu, a pjevaćkom sboru i pratnji moramo sahvalli, da je svo tako sjajno ispalio. Iza odjehvano sv. miso oćstila svedonstvo i rođbina mladomieniku, a oćo povorka ga odvratil kudi. Kod objeda jo bila mnogobrojno zastupana Istra, Dalmacija, Goricka, slovenska zemlja i Ooska; kojom prigodom su so brada još bolje upoznali, to udvratila u zajedničkoj slogi. Prinio jo mladomienik oćstaka sa svih strana, od kojih najvradnjašo ono prijatelja naših, veldonog gosp. Mandisa, urodnika i profoasra veldon. g. Spinčića, n is bratsko Dalmatije nesoboravnog g. Matušića. Svojm govorum ganuo jo oćobito rodoljubna sroca g. Jakčić, urodnik „Hrvatškog Prava“ iz Pule.

NI ovaj put nevidjismo našo krasno trobojnicu, a toga si neznamo nikako protumčiti. Nu ipak so tješimo, da ćo svantit i nam sora bolje budućnosti, kada bude

djed i unuk tražio odlučno svojo, a i pošteno to stekao. Mladomieniku pako klješmo: mnogo godina misliekovao svotno u vinogradu Gospodinu! a na svote imu pokažemo potlaščenu domovinu, koju da svadna i svagda brani, a najpađe preporećuje Onomu, pa komu avo bita. — Svotno!

Pogled po svijetu.

Trat, dne 30. jenara 1889.

Austro-Ugaraka: Tožki je udarac stiguno našu državu smrću princa prietolonasljednika Rudolfa. Sve nade, koje su se opravdavanjem u njega stvarljale, poružila je neumoljiva smrt naglim mahom svojo koosa. Svi će narodi prostrane naše države ljuto oćutiti taj gubitak, jer su u njem gledali budućega brižljivog i mudroga Oćo, koji je već sada svojom ućenošču i bistrim razumom prednjačio ućenjakom naše države. Koban jo to udarac i za znanost i za pravovjtu, jer u njem gube vialkoga pokrovitelja. Na prvom mjestu donosimo kratke crte Njegova životopisa, iz kojih se mođe uvieđati, koliko se kripostoi u preatolonasljednikom ugasio, jer je on bio u ovo kratko vrijeme svojejga mužavnoga djelovanja pokazao izvannrednih vriednih i sposobnostih. Kuo što smo so mi Hrvati vada iskreno vesellili svakomu svratnomu događaju u onakovj oćbelji, tako stnjimo dnans slomljenim srocm nad lišom našnjupše nado hababurška dnastija i svjubi njezinih viednih naroda. Pošto su krakovski biskupi dobili kneževski naslov, pokazali su Poljaci puno simpatije za našoga vladara; ali so se opet predaleko zamislili turiv u javnost pitanje o oživovorenju poljskoga kraljevstva. Ovu su želju Poljakaš upotriebili beški liatovi, da im predbače privilegiji, koji uživaju u Austriji, i da se nigda nemogu zadovoljiti, već, da i najveće svoje dobrotvora ozlovoljuju neizvedivimi svojimi osnovani. Madjarski Jjaci viedjih nličitšna držali su u nadjelju veliku skupšćinu, u kojoj su primili rezoluciju, da se protestira proti novom obranonom zakonu, osobito da se zahtjeva, neka se djakom dozvoli polaganje častničkoga izpita u madjarskom jeziku. Netroba niti spomenuti, da so jo tu govorilo svatšta i proti svim, makar kelko visoko stojećim osobam, što bi na

Kad li do već jednomo proslati bacati blato na tvoje poštene imo i na tvój krasan jezik? Eto, mill rodo, okani se već jednomo svojih prijateljstva, a sliedi barjak onih, koji rade i nastoje, da streau sa tobo robaki jarcam, koji ti propalioe nametnuće. Uradi tako, pa nedeš dugo čamiti u robstvu, bledi i novolji. Noć so jo spuštala voličanstvenim sjajem na zemlju. Na milijuno sjajnih zvezda tštralo na vedrom neboakom svodu. Bledi mjesec plovio je dostojanstveno nablatom, o zvezdo ga zaokružilo, kao drebo vrad pastira svoga. Dugo vremena buljio sam u divnu noć. Putnici III. razreda legoše na takova mjesto, gdje jo pripuh bio noznatnij. Grobnu tišinu, koja je tuj vladala, prekidašo jo udaranje valova o bok parobroda. Od mornara njekoji su spavali, doćim se drugi stajali na straži. Valja bo znati, da so na parobrodih, kao što i na brodovih, mornari razdielo u dvie jednako skupine, od kojih idu jedna avaka oćtiri sata spavati, doćim druga na palubi bdije. Isto se tako mionjaju i po danu, osim ako se nalaze u luci. Dok sam tako razmatrao divotu ljetao noći, bila jo seestra, uz meno naslonjena, usnula. Malo po malo počeo i meno hvatati san. Probudiv sestru, uzeh ju za ruku, pa podjošmo u kabinu. Za kratko usnuh a snivao sam o parobrodih, o moru i o Grko-Talijanu.

— Tako, lipo, i ti govoriš hrvatski. — Jest, ta ja sam rođjen Hrvat. Starou i njegovim drugovom bilo jo to milo štiti, jer me jo onda pećeo izpitivati o naših odnošajih u biednoj mi domovini. Rieao sam mu viedno avo našo jade i nevolje. — Istina je, rokoh, mi istarski Hrvati akoprem u voćom broju od naših susjedea Talijana, ipak nleuo došli toll daleko, da se ih sasama riešimo, no ipak se nadamo ustrajnim radom i pomoću božjom i do toga doći, te nede moći dulje postupati sa nami kao s robovi. — Pravo jo tako sinko i klknušo mi Bovanol. Starac me pogleda blagim okom i oćiens mi ruku. Razgovarao mi nadalje baš prijateljski, a kad su so spremanali na molstvu, udaljše so malo od njih. Bit ćo tškogod, komu so so dnada oćniti mođe privrženošć do onih Muhamedanaca, buduć jo nasmu narodu kan prirodjena tajna mržnja proti avodnu, što ga iole sjeđa na ono krvavo doba, kud no je Turčin nemilo harao i plionio po naših zemljah. Ali valja znati, da su i ovi bosanski Muhamedanci postali žrtvom tuđjega nasilja. Oni nisu Turci, već Hrvati vjere muhamedanske, koje mi moramo sahvalli, a nipošto prezirati, košto to njekoji čine. Bio tko katoličko, pravoslavno ili muhamedanske vjere, prasto mo bilo, ali da se radi toga mrzimo, na neoplivju radost naših gladnih susjeda, to bi već jednomo moralo prestati. Naša budućnošć odvied od samih nas. Kako prostremo, tako ćemo i spavati. Budemo li živeli u slozi i ljubavi,

